

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Dato: 20.10.2014
Deres ref.: 14/3274 1
Vår ref.: 2014/1688

Besøksadr.: Gimlemoen, Kristiansand
Direkte: +47-38141012

Saksbehandler:
Bjørn Jan Monstad
bjorn.j.monstad@uia.no

Høringsvar fra Universitetet i Agder NOU 2014:5 MOOC

Universitetet i Agder mener at NOU 2014: 5 ”MOOC til Norge” er en grundig og god gjennomgang av aktuelle trender og en presis beskrivelse av tilstanden for digitalisering ved de høyere læringsinstitusjonene i Norge. Utvalget har valgt å legge følgende kjennetegn til grunn for sin definisjon av MOOC:

- tilbud som er nettbaserte, skalerbare med hensyn til antall deltakere, og åpne.

Utvalget svarer dermed på sitt mandat, hvis man ser isolert på hva MOOC-betegnelsen står for, men i det store og hele mener vi at MOOC bare er en liten del av den pågående digitaliseringen av utdanningen og samfunnet generelt. Utvalget har i kap. 10 Kvalitet og læringsutbytte omtalt en rekke forhold som utdanningsinstitusjoner må forholde seg til for å sikre god kvalitet i utdanningen. Det kan likevel virke som utvalget ser MOOC som løsningen på den digitale utfordringen, mens vi i mye større grad ønsker å se digitaliseringen av undervisningen i et bredere perspektiv. Vi ser det slik at den digitaliseringen som skjer innenfor en blandet modell, med varierende grad av møter, fysisk og digitalt mellom studenter og undervisere, studenter imellom og undervisere imellom, er en mye mer sannsynlig og bærekraftig pedagogisk modell for fremtida. MOOC har potensiale til stor grad av spredning, men med liten grad av dokumentert gjennomførings- og læringseffekt. Spørsmålet blir da: Hva er den norske varianten/de norske variantene av MOOC. Hvordan og hvorfor skal man ha MOOC på norsk til et tross alt begrenset antall studenter? Hvordan skal man sikre den løpende kontakten mellom fagpersonen og studenten i en MOOC-tenking? Skal vi også se på andre former for nettbaserte studier og blandede undervisningsformer? Hvordan er det med kvalitet i MOOC? De enkelte elementene en MOOC er bygd opp av kan være gode og viktige i utviklingen av utdanningskvaliteten i høyere utdanning, men hvordan er det med det viktige forholdet mellom underviser og student?

Ut over denne nødvendige innledende merknaden forholder høringssvaret fra UiA seg i hovedsak til utvalgets anbefalinger.

3.1.1 Nasjonal satsing med budsjettkonsekvenser

Vi støtter utvalgets påpeking av at digitaliseringen av norsk høyere utdanning går for langsomt, og at ansvaret i fremtiden ikke kan plasseres hos institusjonene alene. Vi mener at det bør kunne opprettes flere nasjonale MOOC-plattformer, og støttefunksjon for disse, og mener at det allerede finnes plattformer som kan bygges ut. Vi registrerer at Bibsys allerede har opprettet www.mooc.no, som kan være en av flere slike plattformer. Vi er enig i at det trengs en massiv støttefunksjon og mener at en slik støttefunksjon må betjene hele feltet ”IT-støttede læringsformer”, også innenfor forskning og utvikling. Vi støtter anbefalingen om en systematisk satsing på forskningsbasert kunnskapsutvikling om bruk av teknologi i høyere utdanning.

- Vi ser det som en spennende mulighet for enkeltelever i grunnopplæringen å kunne ta deler av utdanningen som nettbaserte kurs. Strengt tatt kan vi ikke se at det her kan dreie seg om MOOC, men snarere om nettbaserte løsninger for enkeltelever i spesielle situasjoner.

3.1.2 Anbefalinger til myndighetene innenfor gjeldende budsjetttrammer

Profilering

- Vi er enig i at det opprettes en nasjonal portal, med ulike plattformer, og at det kan tenkes fellesnordiske initiativ. Enkeltilbud kan presenteres på engelsk under en slik – eller flere slike paraplyer (kapittel 11).

Åpne digitale læringsressurser

- Vi støtter at det opprettes en oversikt over tilgjengelige åpne digitale læringsressurser for høyere utdanning (kapittel 12).
- Vi støtter at det arbeides aktivt, også internasjonalt, for å fremme prinsippet om åpne digitale læringsressurser og åpen tilgang (Open Access) i høyere utdanning (kapittel 12).

Opptak

- Vi støtter at norske MOOC-tilbud i utgangspunktet skal være gratis (kapittel 16).
- Vi er noe undrende til at man foreslår forsøk med opptak til MOOC-tilbud med studiepoeng for søkere som ikke oppfyller gjeldende krav for opptak til høyere utdanning (kapittel 15). Det kan virke som det ligger et for snevert kunnskapssyn til grunn for dette.

Kvalitet

- Vi støtter utvalget helhjertet når det mener det er behov for sterkere insentiver for økt kvalitet i undervisning og for mer innovative læringsformer. Utvalget anbefaler derfor at virkemiddelapparatet og insentivordninger på utdanningsområdet gjennomgås, både på individ-, institusjons- og nasjonalt nivå (kapittel 10), og når det pekes på behov for å styrke den digitale kompetansen hos ansatte i universitets- og høyskolesektoren.
- Vi støtter anbefalingen om at spørsmålene rundt opphavsrett og lisensiering utredes nærmere for å gjøre det enklere å utvikle åpne MOOC-tilbud (kapittel 12).

Godskriving

- Vi støtter anbefalingen om en nasjonal utredning om hvordan institusjonenes praksis for godskriving av emner kan forbedres, og at man også ser på MOOC i denne forbindelsen (kapittel 9).

Finansiering

- Regelverket for egenbetaling er en joker i mye av den utviklingen vi kan se foran oss. Dersom MOOC fortsatt skal være gratis, vil ikke dette ha noe å si, men i det øyeblikket man tar betaling for MOOC eller at MOOC inngår som del av et studieprogram, vil man støte på betydelige problemer som det må ryddes opp i.
- Vi støtter utvalgets anbefaling om at spørsmål omkring utdanningsstøtte utredes.

3.1.4 Anbefalinger til finansieringsutvalget

- Vi støtter anbefalingen om at insentiver og virkemidler som støtter opp om samarbeid, arbeidsdeling og spesialisering mellom institusjonene, blir vurdert av utvalget som skal gjennomgå og vurdere finansieringssystemet i universitets- og høyskolesektoren (kapittel 13), og at samarbeid mellom universiteter og høyskoler og arbeidslivet blir brukt som ett av flere insentiv i finansieringssystemet for høyere utdanning (kapittel 14).

3.2 Anbefalinger til universiteter og høyskoler

Utvalget utfordrer de enkelte institusjonene til å se på MOOC som en viktig faktor i sitt kvalitetsarbeid. Vi støtter utvalgets tilrådinger her. Vi støtter også deres tilrådinger når det gjelder godskrivingsordninger og samarbeid institusjoner imellom.

Med hilsen

Marit Aamodt Nielsen
viserektor

Bjørn J. Monstad
studiedirektør